

de to kontraherende lande, helt eller delvis søges reserveret for det ene eller begge landes handelsflåder.

c. Regionale præferenceaftaler, hvorved søtransport i samhandelen mellem flere lande søges reserveret for de deltagende landes handelsflåder.“

De foranstaltninger, der i så fald kan træffes angives i loven som fastsættelse af bestemmelser, „der forbyder eller begrænser indgåelse af aftaler om befragtning af eller transport med skibe, som er registreret i den fremmende stat“, dvs. en stat, der udøver den ovennævnte forskelsbehandling. Lovmotiverne bidrog her med følgende:

„De foranstaltninger, der træffes, vil kunne omfatte såvel befragtningsaftaler, herunder certepartier, som selve transporten af varer med det pågældende lands skibe. Dette sidste vil navnlig have betydning i liniefarten. Foranstaltningerne mod indgåelse af befragtningsaftaler eller transportaftaler vil ikke kunne omfatte aftaler der er indgået, før det tidspunkt foranstaltningerne iværksættes.

Ved aftaler må forstås ikke blot skriftlige aftaler, men også aftaler, som er indgået i andre former.“

Loven af 8. juni 1967 blev gennemført efter omfattende internationale forhandlinger om spørgsmålet. Det danske lovforslag blev udarbejdet i snævert samarbejde med de andre nordiske lande, og den gennemførte lovgivning i Sverige, Norge, Finland og Danmark er stort set af samme indhold. Der var i Folketinget bred tilslutning til, at sådanne foranstaltninger under visse forhold kunne være rimelige og berettigede, og lovforslaget blev enstemmigt vedtaget.

Den skibsfartspolitiske udvikling siden lovens gennemførelse har været præget af en stigende protektionistisk holdning i mange lande, der har ført til en række yderligere indgreb mod den frie internationale skibsfart og til gennemførelse af andre foranstaltninger, der i alvorlig grad har forrykket konkurrenceforholdene til skade for bl. a. dansk skibsfart.

Denne tendens har dels fundet udtryk i et stigende antal bilaterale skibsfartsaftaler baseret på en fordeling af samtlige laster mellem de deltagende landes skibsfart dels i lovmæssige og administrative indgreb i mange lande, der ensidigt tilsikrer de pågældende landes nationale skibsfart væsentlige lastpræferencer med hensyn til vedkommende lands eksport og import af varer i almindelighed eller for visse specielle varegrupper.

Hertil kommer, at visse lande i de senere år i konkurrencen om lasterne på det fri verdensmar-

ked søger at sikre sig en stigende andel af transporterne ved væsentligt at underbyde de gældende fragtmærkedsrater. Denne skadelige forvriddning af konkurrenceforholdene i forbindelse med en kraftig forøgelse af disse landes handelsflåder har givet store problemer for dansk skibsfart, der ikke ved kommercielle midler har mulighed for at gardere sig imod denne konkurrence.

På denne baggrund har andre lande taget initiativ til at styrke den gældende lovgivning på det skibsfartspolitiske område.

Medens den danske lovgivning — ligesom den tilsvarende lovgivning i de øvrige nordiske lande — alene giver adgang til at træffe modforholdsregler, der rammer befragtning af eller transport med skibe fra en stat, der udøver diskriminerende forskelsbehandling, giver nyere lovgivning i andre søfartslande muligheder for en række yderligere modforholdsregler. Disse går ud på følgende:

England:

- a) Regulering af søtransport af gods og fragtraterne herfor.
- b) Regulering af adgangen til og fra havne i England for skibe og deres gods, herunder lastning og losning.
- c) Regulering af udarbejdelsen og fortolkningen af befragtningsaftaler, herunder certepartier, der direkte eller indirekte vedrører transport af gods til søs, samt regler om godkendelse af sådanne aftaler i det omfang det skønnes nødvendigt.
- d) Fastsættelse af særlige afgifter for skibe, der anløber engelske havne for lastning eller losning.

Holland:

- 1) Fastsættelse af regler, der forbyder sejlads i hollandsk territorial- og indre farvande uden særlig tilladelse.
- 2) Forbud for virksomhedsindehavere mod uden særlig tilladelse at lade gods transportere på skibe fra lande, der er omfattet af bestemmelserne.
- 3) Forbud mod uden særlig tilladelse at stille skibe under hollandsk flag til rådighed for personer fra sådanne lande, hvad enten det sker ved tidsbefragtning eller bareboatbefragtning.
- 4) I tilslutning hertil eller som alternativ kan sådanne skibe, der sejler i hollandsk territorial- eller indre farvande, pålægges en særlig afgift.

Også på et andet område adskiller den eksisterende nordiske lovgivning sig fra de tilsvarende bestemmelser i England og Holland. Den gældende